College van Toezicht NIP

21/15

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 10 mei 2021 door A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 10 mei 2021;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 11 juni 2021;

Nadat de geplande zittingen van december 2021 en maart 2022 op verzoek van klaagster werden verplaatst, heeft de mondelinge behandeling van de klacht plaatsgevonden ter zitting van het College van 8 juni 2022, waarbij klaagster en verweerster aanwezig waren. Klaagster werd vergezeld door haar zus C. Verweerster werd vergezeld door een collega mr. D, senior jurist bij X.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

a. Verweerster is als zzp-er en psycholoog werkzaam voor X (hierna de opdrachtnemer).
b. Op 6 januari 2021 heeft verweerster geheel via Microsoft Teams bij klaagster een selectieassessment uitgevoerd in opdracht van het Y (hierna ook de opdrachtgever).
   Doel van het assessment was zicht te krijgen op de geschiktheid van klaagster voor de functie van senior beleidsmedewerker bij het Y op Z.
   Klaagster was de enige kandidaat die werd geassesst.
c. Voorafgaand aan het assessment op 5 januari 2021 heeft klaagster een vertrekpuntenvragenlijst ingevuld met daarin de vraag:
   "Zijn er omstandigheden die van invloed zijn op je deelname aan het assessment?
   Denk hierbij aan persoonlijke omstandigheden, faalangst, minder fit zijn door ziekte etc.
   Mocht je twijfelen of je in staat bent deel te nemen aan het assessment, neem dan contact met ons op. We kijken dan samen naar de beste oplossing."
   Klaagster heeft deze vraag toen negatief beantwoord.
d. Klaagster heeft ter voorbereiding op het assessment een curriculum vitae en assessmentvertrekpunt opgesteld en aan verweerster gestuurd. Deze zijn door verweerster niet in het assessment betrokken.
e. Bij het assessment zijn de volgende instrumenten ingezet:
   - een competentiegericht interview;
   - een cognitieve capaciteitentest;
   - een persoonlijkheidsvragenlijst NEO-PI-3;
   - een drijfverenvragenlijst;
   - drie praktijksimulaties van ieder tien minuten (met een acteur).
f. Klaagster heeft tijdens het assessment op het vereiste wo-niveau benedengemiddeld gescoord.
g. Verweerster heeft aan het eind van het assessment gemotiveerd aan klaagster gemeld dat zij negatief zou adviseren wat betreft de kandidatuur van klaagster.
h. Klaagster heeft toen gezegd dat ze ziek is.

i. Verweerster heeft hierop geantwoord dat het spijtig is dat klaagster dat niet eerder had aangegeven omdat het assessment dan eventueel had kunnen worden uitgesteld. Verweerster heeft voorts gemeld dat klaagster een blokkeringsrecht heeft ten aanzien van het uit te brengen rapport en dat zij indien gewenst de cognitieve capaciteitentest over kan doen als zij zich weer fit voelt. Het eindadvies zal vanwege de ziekte echter niet veranderen omdat het totale advies is gebaseerd op meerdere componenten.
j. Op 10 januari 2021 is het door verweerster opgestelde assessmentrapport verstuurd aan klaagster. Dit rapport is overgelegd aan het College. Aan dit rapport is naderhand de reflectie van klaagster op de bevindingen in het rapport ongewijzigd toegevoegd. Uit het rapport blijkt dat dit een geldigheidsduur heeft van een jaar.
k. Op 25 januari 2021 heeft klaagster de cognitieve capaciteitentest overgedaan. Zij heeft hierbij wel het voor de functie vereiste wo-niveau behaald.
l. Op 26 januari 2021 is daarnaast de persoonlijkheidsvragenlijst NEO-PI-3 opnieuw door klaagster ingevuld.
m. Op 1 februari 2021 is het rapport met toestemming van klaagster aan de opdrachtgever verzonden.
n. Bij e-mail van 24 februari 2021 heeft de opdrachtnemer aan Y verzocht dit rapport te vernietigen omdat klaagster inmiddels haar toestemming had ingetrokken. Reden hiertoe is volgens de mail dat het rapport mogelijk een minder representatief beeld van klaagster geeft aangezien klaagster heeft laten weten dat zij ten tijde van het assessment ziek was.
o. Bij e-mailbericht van 4 maart 2021 is aan de opdrachtnemer bericht dat het rapport is vernietigd en alleen bij de directeur Y en de HR-adviseur bekend was.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. De eindrapportage is geen juiste weergave van het assessment en is gebaseerd op onvolledige en onjuiste informatie waardoor deze fouten en discrepanties bevat;
2. Verweerster is te laat met het assessment gestart, haar instructies waren incompleet en er liepen bij haar mensen door het beeld;
3. Zij heeft het cv, het assessmentvertrekpunt en de jarenlange werkervaring van klaagster niet mee willen nemen in de conclusie;
4. Zij heeft geen rekening willen houden met het feit dat klaagster bij het afleggen van het assessment griep had en heeft niets gedaan met de uitslagen van de opnieuw door klaagster afgelegde testen.

Klaagster stelt hiertoe dat de woorden van verweerster en haar handelwijze op de dag van het assessment haar het meeste dwarszitten. Verweerster was niet empathisch en kwam intimiderend over. Verweerster heeft bovendien gekozen voor een negatieve uitslag ondanks dat er ook waardevolle kwaliteiten van klaagster uit het assessment naar voren zijn gekomen. Verweerster heeft klaagster daarom zwart gemaakt door in het rapport uitlatingen te doen die schade hebben toegebracht aan klaagsters reputatie en goede naam (smaad).

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft

betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode.

V.2. Artikel 97 van de Beroepscode schrijft voor dat de psycholoog zich in rapportages beperkt tot het vermelden van die gegevens en beoordelingen die voor het doel van de rapportages noodzakelijk zijn. Het rapport dient minimaal aan de volgende eisen te voldoen:

- Het rapport vermeldt de feiten, omstandigheden en bevindingen waarop het berust;
- Het rapport geeft blijk van een geschikte methode van onderzoek om de voorgelegde vraagstelling te beantwoorden;
- Uit de rapportage moet duidelijk blijken op welke gronden de bevindingen en conclusies berusten en wat de beperkingen daarvan zijn;
- Het rapport vermeldt de bronnen waarop het berust, daaronder begrepen de gebruikte literatuur en de geconsulteerde personen;
- In de rapportage wordt melding gemaakt van de vertrouwelijke aard en na verloop van welke termijn de conclusies redelijkerwijs hun geldigheid hebben verloren;

Het College toetst of het onderzoek door de psycholoog dat tot de rapportage heeft geleid uit het oogpunt van vakkundigheid en zorgvuldigheid de tuchtrechtelijke toets der kritiek kan doorstaan en of de psycholoog binnen de grenzen van zijn deskundigheid is gebleven. Ten aanzien van de conclusie van de rapportage wordt beoordeeld of de psycholoog in redelijkheid tot die conclusie heeft kunnen komen.

V.3. Wat betreft klachtonderdeel 1 is het College van oordeel dat verweerster in de rapportage op een wat duidelijkere wijze had kunnen omschrijven op welke gronden de bevindingen en conclusies berusten. De competentiescores op bestuurssensitiviteit, omgevingsbewustzijn en samenwerken (alle een 3, hetgeen wil zeggen op niveau) zijn immers hoog in relatie tot wat als conclusie staat vermeld in het rapport. Daardoor is in het rapport niet geheel duidelijk waarom sprake is van een negatief advies en heeft dit dus tot een verrassing kunnen leiden bij klaagster. Verweerster heeft naar het oordeel van het College met name niet voldoende duidelijk omschreven wat ze waarnam in het gedrag van klaagster en de doorvertaling die verweerster heeft gemaakt van deze waarnemingen naar het advies. Anderzijds staat in de rapportage wel vermeld dat - kort gezegd - bij klaagster sprake is van een disbalans tussen rust en gedrevenheid en dat zij onvoldoende zicht heeft op het effect van haar gedrag. Al met al is het College van oordeel dat verweerster niet geheel heeft voldaan aan het derde vereiste voor rapportage zoals genoemd onder V.2, maar dat dit niet zodanig ernstig is dat dit deel van de klacht gegrond moet worden verklaard.

V.4. Wat betreft klachtonderdeel 2 geldt het volgende.
Ter zitting heeft verweerster erkend dat zij het assessment ongeveer tien minuten te laat is begonnen omdat zij daarvoor een ander assessment had dat uitliep. Daarnaast heeft een huisgenoot van verweerster een deur opengedaan tijdens het assessment, maar is deze niet binnengekomen. Assessments dienen zoveel mogelijk tijdig te beginnen gelet op de belangen die voor de kandidaten op het spel staan en die, naar ook verweerster als assessmentpsycholoog zich moet kunnen indenken, waarschijnlijk gespannen zitten te wachten tot het moment dat het assessment zal beginnen. Daarnaast dient verweerster eveneens vanwege bovengenoemde reden er voor te zorgen dat haar huisgenoten haar en de kandidaat niet storen tijdens het afnemen van assessments.
Verweerster heeft hiermee niet geheel gehandeld zoals van haar verwacht mag worden, maar dit is niet zodanig ernstig dat haar hiervan een tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt.

V.5. Daarnaast is niet vast komen te staan dat verweerster klaagster incomplete instructies voor het assessment heeft verstrekt en haar na afloop van het assessment heeft gezegd dat zij negatief ging adviseren omdat klaagster te zwart/wit en te dom was.
Verweerster heeft dit ter zitting ontkend.

Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of klaagster onvoldoende is geïnstrueerd en onbeleefd te woord is gestaan door verweerster, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klaagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerster, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Klachtonderdeel 2 is derhalve ongegrond.

V.6. Dat verweerster het door klaagster toegestuurde cv en het assessmentvertrekpunt niet mee heeft willen nemen in de conclusie kan niet leiden tot het oordeel dat dit klachtonderdeel (3) gegrond is.
In een assessmentrapport geeft de psycholoog zorgvuldig zijn/haar opgebouwde oordeelsvorming over de vraagstelling van de opdrachtgever weer. De psycholoog hanteert om tot die oordeelsvorming te komen betrouwbare diagnostische instrumenten en methoden. De psycholoog betrekt in het interview aspecten uit het cv, maar is niet verplicht deze in het eindverslag op te nemen.
De jarenlange (werk)ervaring van klaagster is, anders dan zij aanvoert, wel meegenomen in de rapportage, nu deze daarin op pagina 5 onder natuurlijke kracht staat genoemd.
Klachtonderdeel 3 is dus niet gegrond.

V.7. Wat betreft de ziekmelding van klaagster aan het einde van het assessment (klachtonderdeel 4) is het College van oordeel dat het op de weg van klaagster als kandidaat ligt dit tijdig te melden, ook omdat zij de dag tevoren al middels de vertrekpuntenvragenlijst erop was gewezen dat ziekte dan wel niet fit zijn een reden kan vormen in gesprek te gaan over een oplossing.
Anderzijds heeft ook de psycholoog een verantwoordelijkheid met een dergelijke situatie zorgvuldig om te gaan. De betrouwbaarheid van het assessment als zodanig staat op zo'n moment immers op het spel.
Het College raadt het verweerster daarom aan een volgende keer deze omstandigheid in de rapportage te vermelden. Verweerster had er daarnaast goed aan gedaan aan klaagster op het moment dat zij hiervan melding maakte te laten weten dat er hierdoor een nieuwe situatie was ontstaan die zij moest bespreken met de opdrachtnemer c.q. haar collega's. Door direct te melden dat het advies zou blijven zoals het was, maar anderzijds aan te bieden dat klaagster testen mocht overdoen, heeft zij de kans gecreëerd dat hierdoor verwarring bij klaagster over de waarde van die (her)testen is ontstaan.

V.8. Dat verweerster klaagster heeft zwart gemaakt en dat er schade is ontstaan aan klaagsters goede reputatie en naam (smaad) is niet vast komen te staan, waarbij bovendien geldt dat klaagster in eerste instantie zelf toestemming heeft gegeven voor het delen van het rapport met de opdrachtgever en dit vervolgens is vernietigd waarbij is bevestigd dat het slechts door de meest nauw betrokkenen is gelezen.

V.9. Al met al leidt dit tot de conclusie dat de klacht ongegrond is.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gewezen en verstuurd op 19 juli 2022

College van Toezicht NIP

door:

mr. P.B. Martens, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. A.C. van der Horst, mmc,
dr. J.P.C. Jaspers,
drs. R.A.M. Postma,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. P.B. Martens